

Сучасний стан будівельних підприємств

К. С. ДЯЧЕНКО

Харківська національна академія міського господарства

Науковий керівник:

Т. А. ПУШКАР

Харківська національна академія міського господарства

Ефективне функціонування реального сектору економіки та вирішення питань соціального розвитку не можливе без розв'язання системних проблем, які впливають на усі складові національної економіки – зокрема будівництво. У результаті впливу кризових процесів відбулися істотні зміни, які, в першу чергу, стосуються скорочення обсягів будівництва житлових та промислових об'єктів по всій території України, зменшення кількості інвестицій в галузь з боку вітчизняних та іноземних компаній.

Теоретичні аспекти діяльності будівельної галузі та будівельних компаній в сучасних умовах були досліджені в роботах В. Гойка, В. Завгороднього, П. Микитюка, Є. Мниха, Т. Пушкар, А. Торкатюка, А. Степанової та ін. Але ряд питань аналізу сучасного стану будівельних підприємств та розробки пропозицій щодо розвитку галузі будівництва в цілому залишаються недостатньо вивченими.

Сучасний стан будівельних підприємств можна охарактеризувати як незадовільний. Зокрема недостатнє інвестиційне забезпечення галузі зумовлює старіння основних фондів. У цілому, ступінь їх зносу у будівництві складає майже 60%, що негативно впливає на і так низьку конкурентоспроможність галузі. Порівняно з 2010 р., на підприємствах 19 із 27 регіонів України зросли обсяги робіт, серед них найбільше – у великих містах Донецької (на 36,0%), Київської (на 25,3%), Волинської (на 23,3%) та Житомирської (на 20,6%) областей. Скоротились обсяги робіт на будівельних підприємствах 8 регіонів, зокрема Рівненської області – на 32,6%, Тернопільської – на 21,9 %, Миколаївської – на 10,5%, Закарпатської – на 5,0%. Домінування недержавного сектору в будівництві значно ускладнює можливість управління та моніторингу ситуації, що склалася в будівельній галузі (близько 90% всіх будівельних підприємств – недержавні).

Але, незважаючи на всі економічні негаразди розвитку будівництва, спостерігається повільне покращення стану галузі у цілому. У 2011 році, порівняно з відповідним періодом 2010 року, відбулося зростання темпів будівельних робіт за всіма основними видами будівельної діяльності, крім робіт із завершення будівництва, обсяги яких скоротились на 13,4% (рис. 1).

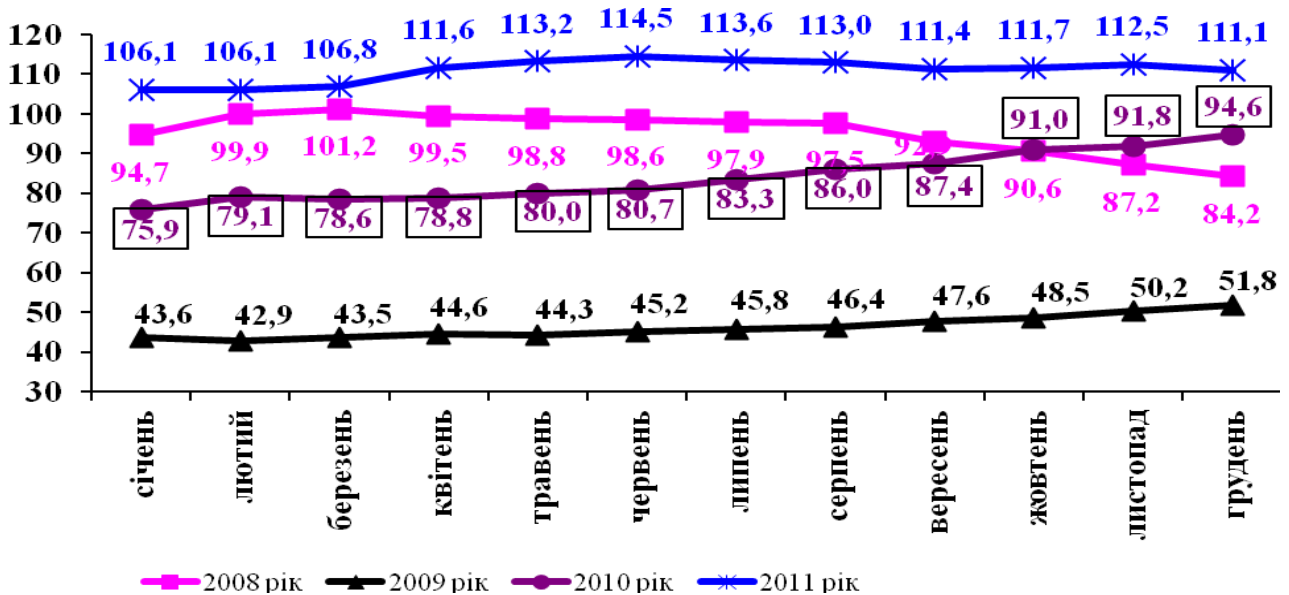

Рис. 1. Динаміка темпів зростання (зниження) обсягів будівельних робіт (наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

На загальну тенденцію найбільше вплинула діяльність підприємств, що здійснюють будівництво будівель і споруд, частка яких у загальному обсязі становить 85,7%. Серед них значно збільшили обсяги робіт підприємства, що здійснюють будівництво доріг, аеродромів та улаштування поверхні спортивних споруд (в 1,4 рази). Також наростили обсяги робіт підприємства, що здійснюють монтаж та встановлення збірних конструкцій (на 21,1%), будівництво будівель (на 10,4%) та підприємств енергетики, добувної й обробної промисловості (на 6,8%).

Таким чином, слід зазначити, що під час кризи через низьку інвестиційну активність та слабку конкурентоспроможність будівельного сектору різко зменшились показники промислового, комерційного та житлово-громадського будівництва в Україні, зменшилась чисельність зайнятих будівельного комплексу.

Пропозиції щодо покращення стану вітчизняної будівельної галузі представлено на рис.2:

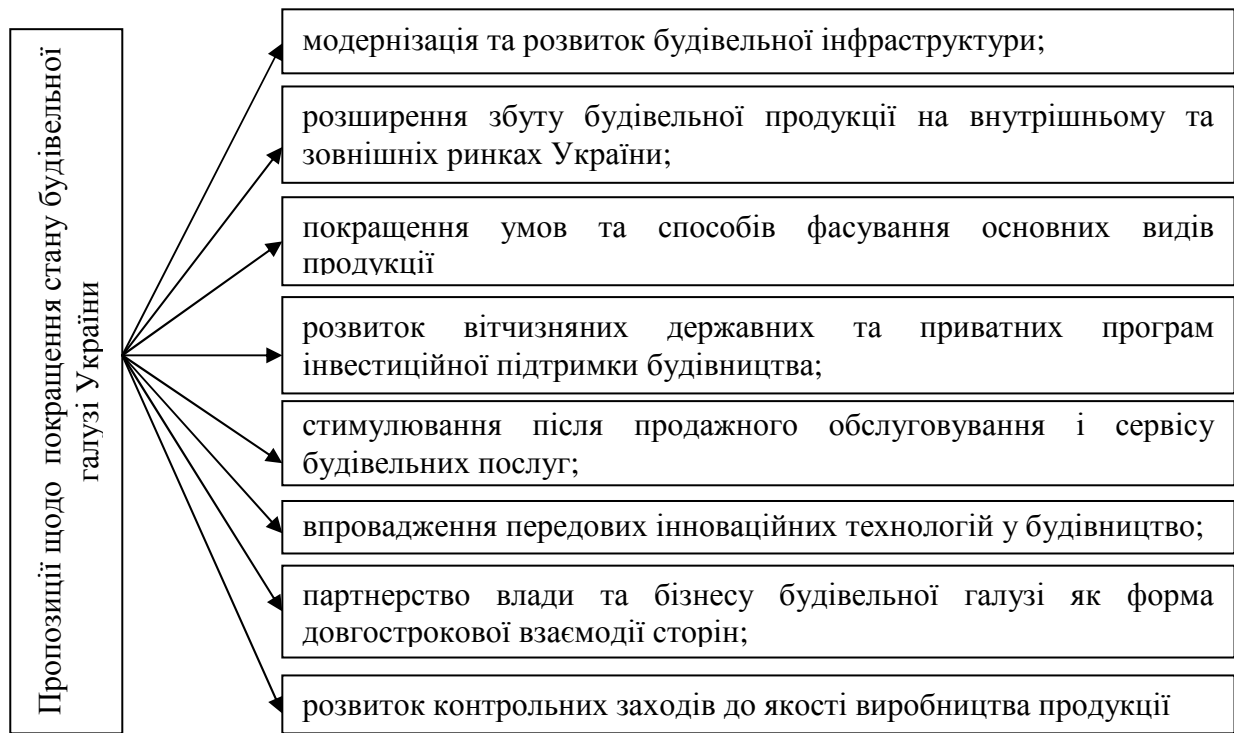

Рис. 2. Пропозиції щодо покращення стану будівельної галузі України

Таким чином, можна зробити висновок, що необхідним є перехід інвестиційно-будівельної діяльності на новий якісний рівень, який має здійснюватись на основі науково-обґрунтованої концепції відповідно зі спеціальними державними і регіональними програмами.